

Opinia

Polskiego Towarzystwa Informatycznego do przesłanych do zaopiniowania przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji „Założeń do projektu ustawy o Międzyresortowym Operatorze Systemu Teleinformatycznego” .

Uwagi o charakterze ogólnym.

Polskie Towarzystwo informatyczne podtrzymuje uwagi jakie w trybie roboczym były formułowane na posiedzeniu Rady Informatyzacji opiniującej powyższe założenia.

Analizując przedłożony do zaopiniowania dokument mamy wrażenie, że jest to próba powołania do życia nieefektywnego kosztowo monopolisty, do tego monopolisty **który ma działać na regulowanym rynku telekomunikacyjnym, samemu nie podlegając regułom regulacji.**

Stwarza to ogromne zagrożenie dla całego rynku telekomunikacyjnego, ale co oczywiste także dla Państwa. To wręcz niebezpieczny pomysł, który może być chętnie powielany w innych dziedzinach (nie mówiąc już o obsadzaniu stanowisk, mnożeniu synekur, tworzeniu frontu robót itp). Realizacja tego pomysłu spowoduje przekazanie do ręcznego nierynkowego zarządzania istotnej części rynku telekomunikacyjnego i w efekcie przychodów z tego sektora, a także konieczność jego utrzymywania i inwestowania w jego rozwój na pożądanym poziomie technicznym z pieniędzy podatników. Wydaje się, że przy założeniu ograniczenia w najbliższych latach kosztów funkcjonowania sektora publicznego jest to niekonsekwencja. Trudno wiarygodnie ocenić jakie były by koszty takiego eksperymentu. Także osobnej analizy wymaga ocena jakie straty poniesie Skarb Państwa na zmniejszeniu wpływów podatkowych i wpływów z opłat koncesyjnych. Trzeba by także ocenić jakie straty poniosą właściciele firm telekomunikacyjnych w związku ze spadkiem wartości ich przedsiębiorstw wynikającej ze znacznego zmniejszenia wolnego rynku usług telekomunikacyjnych, o ile zmniejszy się rentowność inwestowania w rozwój sieci telekomunikacyjnych na terenach słabo zurbanizowanych, gdy z obszaru rynkowego wypadnie cały sektor publiczny. Tych szacunków materiał opiniowany nie zawiera.

Uwagi szczegółowe.

1. Brak jest podstaw prawnych do utworzenia MOST, wskazywane w Projekcie akty prawne nie wskazują na konieczność powołania operatora MOST o takich kompetencjach i na takich zasadach, jakie są określone w Projekcie:

a. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 2006 r. w sprawie Planu Informatyzacji Państwa na rok 2006

b. Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 922/2009/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie rozwiązań interoperacyjnych dla europejskich administracji publicznych (ISA).

2. Błędne wskazanie, jako źródła finansowania MOST (jej sieci), środków pomocowych UE, które przeznaczone powinny być na budowę sieci służących zaspokojeniu potrzeb telekomunikacyjnych społeczności lokalnych, w szczególności zaś walce ze zjawiskiem wykluczenia cyfrowego. Środki pomocowe służą do finansowania nakładów inwestycyjnych a nie pokrywania kosztów operacyjnych, a w szczególności tworzenia nowych struktur i etatów.

3. Nieakceptowane społecznie jest celowe, wprost wynikające z założeń projektowanej ustawy wyłączenie MOST z prawa zamówień publicznych (co jest sprzeczne z ideą państwa prawa, przejrzystości finansowania i działania itd.).

4. Trudne do zaakceptowania są wyłączenie TK Telekom Sp. z o.o., PKP S.A., nieodpłatne przejmowanie infrastruktury od Skarbu Państwa, powierzenie w nieodpłatne użytkowanie, możliwość pełnienia funkcji administratora sieci należącej do innego podmiotu publicznego (np. sieci samorządów).

5. Budzi zasadnicze wątpliwości przejmowanie przez Agencję funkcji Regulatora na co wskazuje – opiniowanie projektów informatycznych o publicznym zastosowaniu oraz innych przedsięwzięć wspierających rozwój społeczeństwa informacyjnego, obowiązek opiniowania wniosku ministra właściwego ds. informatyzacji dotyczącego Planu Informatyzacji Państwa, możliwość przygotowywania i realizacji przez Agencję własnych programów.

6. Nie mieści się w normach państwa prawa wyłączanie Agencji spod obowiązków nakładanych regulacjami Prawa telekomunikacyjnego, gdy jednocześnie przedsiębiorcy telekomunikacyjni (utrzymujący w znacznej części Agencję) regulacjom tym podlegają.

7. Realizacja projektu spowoduje zaburzenie konkurencyjności na rynku telekomunikacyjnym poprzez stworzenie de facto monopolistycznego, o bardzo uprzywilejowanej pozycji przedsiębiorcy telekomunikacyjnego.

8. Efektem realizacji projektu będzie wzmocnienie monopolistycznej pozycji TP S.A. w zakresie infrastruktury światłowodowej „long distance” – poprzez przejęcie przez Agencję infrastruktury TK Telekom Sp. z o.o. (jedyne go dziś konkurenta TP w tym obszarze) i innych z jednoczesnym zablokowaniem dostępu do tej sieci innym przedsiębiorcom telekomunikacyjnym.

9. Stworzenie przedsiębiorcy, który z finansowania m.in. przez nas (poprzez istniejące telekomuny) stanie się operatorem dla ogromnej części rynku niewchodzącego w skład administracji (szkoły, domy kultury podmioty prywatne(!) wskazane przez administrację jako współpracujące, etc.) o gigantycznej wartości rynkowej spowoduje zasadnicze zamiany w wartości poszczególnych operatorów telekomunikacyjnych wymuszone w sposób administracyjny, bez analizy skutków rynkowych takich decyzji.

10. Realizacja tego pomysłu to zbudowanie podwalin dla powstania przedsiębiorcy o ogromnej wartości rynkowej, którego zakres funkcji i sposobu działania może być w dowolnym momencie zmieniony lub dostosowany (sprzedany?) do potrzeb zmieniających się ekip urzędniczych. Nie ma to nic wspólnego z deklaracjami rządu o ograniczaniu i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych i etatów w firmach zarządzanych bezpośrednio przez urzędników.

Uwagi do uzasadnienia.

„• Konieczność zapewnienia trwałości realizowanych ze wsparciem funduszy UE projektów OST112, Systemu Informatycznego Powiadamiania Ratunkowego (SIPR) oraz (warunkowo) Ogólnopolskiego Cyfrowego Systemu Łączności Radiowej (OCSŁR).”

Zapewnienie trwałości tych projektów powinno być przewidziane w ramach analiz w Studiach Wykonalności - skoro w tych studiach przewidywano trwałość projektu bez powoływania agencji, to dlaczego teraz jest taka konieczność? Uzasadnienie do tego się nie odnosi

„• Konieczność zapewnienia operatora sieci OST112, dysponującego zasobami i kompetencjami niezbędnymi do zarządzania siecią.”

takiego operatora można pozyskać z rynku, jest wiele profesjonalnych podmiotów, które mogą podjąć się takiej roli, strona publiczna powinna się skoncentrować na zdefiniowaniu warunków SLA i przeprowadzeniu postępowania, a następnie nadzorowaniu wyłonionego podmiotu.

„• Konieczność zapewnienia kompetentnego podmiotu, który scali potrzeby teleinformatyczne całej administracji publicznej.”

Uwaga jak wyżej. Potrzeby można scalić bez powoływania nowego podmiotu i wybrać w drodze scalonego przetargu publicznego firmy które je zaspokoją.

„• Konieczność skuteczniejszej koordynacji wydatkowania środków strukturalnych Unii Europejskiej przeznaczonych na informatyzację państwa.”

Nie widać związku pomiędzy tworzeniem agencji a poprawą skuteczności wydatkowania środków, raczej odwrotnie.

„• Optymalizacja struktur administracji publicznej poprzez znaczącą redukcję zatrudnienia w działach odpowiedzialnych za utrzymanie i rozwój infrastruktury teleinformatycznej.”

Takie stwierdzenie powinno być poparte rzetelnymi analizami wskazującymi, gdzie taka redukcja etatów będzie miała miejsce. Dotychczasowe doświadczenie pokazuje, że liczba etatów w administracji rośnie z roku na rok, pomimo wielokrotnie powtarzanych haseł o "tanim państwie" i "efektywnej administracji".

„• Konieczność zapewnienia trwałości realizowanych ze wsparciem funduszy UE projektów OST112, Systemu Informatycznego Powiadamiania Ratunkowego (SIPR) oraz (warunkowo) Ogólnopolskiego Cyfrowego Systemu Łączności Radiowej (OCSŁR).”

patrz wcześniejsza uwaga

„• Konieczność zapewnienia operatora sieci OST112, dysponującego zasobami i kompetencjami niezbędnymi do zarządzania siecią.”

patrz wcześniejsza uwaga o wyłonieniu profesjonalnego podmiotu

